

Klaksvíkingur í Havn XC ár

Mánadagin 21. nov. fyllir Sigríð Lilja Jespersen í Pedda við Steingøtu í Havn níti. Helst eru tað mong, ið undrast, at árinu eru so mong, tí bærilig er hon. Sigríð hevur havt og hevur so lætt lyndi, at vit næstan misunna henni. Ferðug og frísk ferðast hon ímillum okkum og hevur mestsum eina óskerda lívsorku.

"Eg eri hvørki ein dag eldri ella yngri, enn eg eri!" plagar hon at taka til. Her sipar Sigríð til, at á dópsseðlinum stendur, at hon varð fødd í Klaksvík 22. nov. 1921, men mamma hennara, Gerda, plagdi at siga: "Sigríð minn, tu ert fædd 21. nov., dönsku presturin mistalaði seg!"

Sigríð er dóttir Gerdu og Baldvin Sigurbjørnson. Hjúnini vóru íslendarar. Baldvin var ein teirra, ið kom til Klaksvíkar úr Íslandi við Sigurfarinum í 1920. Trongar vóru tíðirnar tá, men í Føroyum munandi frægari enn í tjóðini í útnorðri. Um hetta mundið komu fleiri haðani henda vegin fyri at betra sær lívsútlitini.

Tá gangararnir undir vøgguni hjá Sigríð gingu har norðuri, samtykti lögtingið ferð eftir ferð at heita á dönsku stjórnina um at syrgja fyri, at undir-

vísingarmálið skuldi vera føroyskt í Føroyum. Men einki spurdist burtúr. Ikki fyrr enn hon varð konfirmerað, kom samtyktin í gildi!

Apropos manntal, - í Føroyum búðu tá 21.321 fólk. Vegagerðir fóru so líðandi fram, - millum Sørvág og Sandavág kom vegasamband, millum Havnina og Kirkjubø, somuleiðis millum bygdir í Eysturoy, Norðstreymoy og Sandoy. Oyggjasamfelagið var í eini menningarfasu.

Hjúnini Gerda og Baldvin, sum búsettust í Víkum, fingi níggju børn. Fýra teirra gjørdust klaksvíkingar burturav, fýra búsettust uttanlands og Sigríð, sum blaðung fór til Havnar, gjørdist havnarkona.

Ein serlig hending elvdi til eitt lívlangt vinarlag millum tey hjá Jóan Jakku skómakaranum í Havn og heimið hjá Baldvin. Tað var soleiðis, at samskiptið og ferðamøguleikar tá í tíðini var sera avmarkað. Gerda kemur til Føroya og skal til Klaksvíkar, har maðurin var komin frammanundan. Vegvísarar eingir og ongan kendi hon. Meðan hon situr í Vágsbotni á einum bonki og umhugsar stóðuna, kemur Jóan Jakku framvið henni. Tey koma í prát, og hendan

dagin er sambandið millum familjuna í Klaksvík og hana í Havn heilt og óskert.

Sigríð hevur verið eitt konubrot, virkin og sterk. Tað, vit kenna hana best fyri, var hennara virkni lutur við als kyns stór og serlig veitsluhald gjøgnum tíðirnar í býnum, alt frá royalum veitslum til tær ítróttarligu og jubileumskendu. Hennara kvika arbeiðslag og fúsa framferð var ikki at koma uttanum. Heitt varð eisini mangan á hana, tá reseptiónir fyri betra slagnum skuldu haldast. Óuppgjørd tók Sigríð fatt og dugdi eisini um somu tíð at stuttleika sær. Tað gekk hond í hond hjá henni, tí hon er ein áhugaverd kona við forvitnisligum lívsroyndum.

Hon hevði nógv ár á baki, tá hon enn orkaði og helt seg til. Men tá hon fór at bera seg undan, var tað ikki tí, at hon ikki megnaði, men tí hon tók Jarmund, hjúarfelagan, fram um alt annað, tí hjá honum var heilsan farin at bila. Fyrimyndarlíga tók hon hond um hann. Tá hann seinastu árinu gjørdist búfólk á Lágargarði, var Sigríð um hann sum nakar. Hon smæddist ikki at taka eina hond í við teimum á Lágargarði, hevur onkur sagt mær. Soleiðis var og er Sigríð,

dugir at síggja, hvar ein hond kemur væl við.

Sigríð giftist í 1946 við Jarmund Jespersen úr Trongisvági. Jarmund var alla sína tíð ein virkin og gløggur maskinmaður. Tey fingi í 1947 teirra einasta barn, Ingunn, sum við manni og børnum er ein centralur partur av tilveruni hjá Sigríð. Dótturfamiljan er øll búsitandi í býnum og eru nógv um hana.

Mangir skúlaungdómar hava búð hjá Sigríð og Jarmund gjøgnum tíðirnar. Hetta vóru ung av bygd og onkur í familjuni, ið høvdu vistarhald hjá teimum. Hesi taka mangan til, hvussu serliga gott og heimligt tey kendu tað at vera hjá teimum.

Tað ber ikki annað til ikki at nevna Floy, hundin hjá Sigríð og Jarmund, sum var ein savningardepil í gøtuni. Honum hjúklaðu tey fyri og hann um tey. Men hann var gamal og troyttur av døgum, tá heilsan hjá húsbóndanum fór at ganga undan, og Floy máttu tey skilja seg av við, tung í huga.

Sigríð Lilja býr framvegis í hugnaliga heimi sínum í Pedda við Stein gøtu. Tað ætlar hon, so leingi hon evnar tað. Hennara positiva medferð ger sítt til, at aldur

er ein viðfáningur í hennara verð. Væklødd og vøkur við dagfórdari frísýru ert tú ein fragd fyri eygað. Treyðugt so hevur okkurt heilsuligt nos verið, men tað er tibetur vent aftur til bros. Dagliga situr Sigríð við stokkum. Hon bindir til illa stødd børn á barnaheimum úti í heimi. Tá samstarvar hon við Tilhaldið í Tórsgøtu. Sigríð er rúmlig og heldur seg ikki undan at halda dagin úti á Landavegnum í Odd Fellow húsnum mánadagin frá 16 til 20.

Familjukær hevur Sigríð verið. Familjan í Klaksvík hevur altíð havt sítt serliga pláss hjá henni heilt til dagin í dag. Herfyri var hon har norðuri og fylgdi bróður-

soni til gravar. Tað skal serlig orka til ferðing, tá árinu eru so mong. Hóast hon í skjótt áttati ár hevur verið ein heilstoypt havnarmynd, tosar hon kortini sítt góða, greiða klaksvíksmál. Gott Sigríð!

Góða Sigríð, frá okkum niðanfyrir sendast bestu føðingardagsheilsanir við ynskjum um heilsuberandi ár framyvir. Tað munar at hava grannalagið umboðað við tíni myndugu framferð. Hóast væl við aldur, megnar tú altíð at ganga um stór sum smá, ung sum eldri. Tað er ein ordans dygd. Vit ynskja tær hjartaliga til lukku, góða Sigríð.

Poulina Slættanes

Minningarorð um Eyðfinn Stefansson

Tann 17. november andaðist Eyðfinn Stefansson, 52 ára gamal. Ein logi á leiðini slóknaði, ein trúgvur vinur og virður starvsfelagi. Saknaður verður hann, vitandi og hjálpsamur, ongatíð ráðaleysur, skarpur í hugsjónum, bjartur í huga við hugvekjandi menniskjansligum medviti.

Eyðfinnur fór í 1980 í læru sum konservator á Føroya Náttúrugripasavni, sum tá var stjórnað av tí navnframa Jóannes Rasmussen, jarðfrøðingi, og har hevur hann starvast síðani. Lærumeistarin í konserveringsfakinum var Kristian Meitil, ein annar undangongumaður í føroyska savnsheiminum, og lagnan vildi, at hann og Eyðfinnur báðir skuldu fara hiðani dag um dag. Gjøgnum konserveringsfakið miðlaðu

teir føroyska náttúru, gjørdi framsýningar um plantur og dýr, rotaðu og settu saman beinagrindir, eftirgjørdi fiskar, útstappaðu fuglar

og mangt annað, og skaptu soleiðis læringarumhvørvi, sum eggjaðu og gleddu, serliga skúlabørn, ið vitjaðu á Náttúrugripasavninum.

Náttúran var fremsti leikvøllur Eyðfinnar. Alskurin birtist á ungum árum, fyrst í fjøruni úti við Strond og seinni sum skóti hjá teimum gulu, har leiðirnar gingi um hægstu tindar. Í náttúruumsiting landsins átti Eyðfinnur sín part og var álitíð, tá Náttúrugripasavnið í millumtjóða samstarvi fór undir kanningar av grindahvali. Hann var tikin úr leikum, tá tað snúði seg um vitan um, hvussu verkligi parturin av vísindaligum feltarbeiði best fekst frá hondini, og hann var álitíð í arbeiðinum at merkja hval og kóp í føroyskum sjóðki. Við snildargávum sínum fann hann uppá arbeiðshættir, har eingir arbeiðshættir vóru frammanundan. Tað var hann virður fyri, bæði her og millum samstarvsfelagar

uttanlands. Lætt verður tað ikki at útfylla leiklut hansara í hesi sera týðningarmiklu uppgávu, har málið er at menna vitan um náttúru og varðveita rættindi í samstarvi okkara við onnur lond um náttúruvirkidømi.

Náttúran merkti eisini frítíðarlív hansara. Honum dámdi at veiða, og eins og veiðimenn eru, dámdi honum at kappast. Ein túrur í fjørðin við snøri var hugaligt, og at draga gylt var gott; men best var, tá árstíðin var til byrsuna og svartfuglur og skarvur kundi veiðast. Sjón hevði hann sum fáur og dugdi at skyna á sløgum í knapparivending – ein veiðimaður av Guds náði, sum tað var ein frægd at eygleiða í verki. Men allargest var harutíðin, sum hann á hvørjum ári neyt saman við vinmonnum í

haruhøggunum á Eiði.

Eyðfinnur var havnarmaður, sonur Jákup Stefansson, timburmeistara, og Jacobinu, sum er ættað av Eiði. Hann var yngstur av 4 brøðrum. Í 1987 fann hann saman við Jónhild Johannessen, og í 1990 settu tey búgv Millum Gilja í Hoyvík. Saman bygdu tey eitt hugnaligt heim, har grannar javnan koma á gátt og kenna seg væl. Vitandi, prátingarsamur, bliður og trúgvur, soleiðis var hann, og soleiðis er hann virður av øllum, sum áttu hann sum vin. Góða Jónhild og góða Jacobina við familju, Gud gevið tykkum styrki í saknum.

Ærað verið minnið um góða vin og starvsfelaga okkara, Eyðfinn Stefansson.

am